

7. 1. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Výše nemocenských dávek v r. 2004 a 2005 - část II. - dávky v těhotenství, mateřství a při ošetřování o člena rodiny

Podmínkou pro poskytování podpory při ošetřování člena rodiny je, že dítě nebo nemocný člen rodiny žije se zaměstnancem v domácnosti; splnění podmínky (společné) domácnosti se nevyžaduje, jde-li o ošetřování (péči) dítěte mladšího 10 let rodičem....

Dalšími dávkami nemocenského pojištění vedle nemocenského jsou:

1. podpora při ošetřování člena rodiny,
2. peněžitá pomoc v mateřství a
3. vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství,

přičemž z dobrovolného nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných se poskytuje vedle nemocenského pouze peněžitá pomoc v mateřství; z nemocenského pojištění zaměstnanců se poskytují všechny dávky.

Pro účely stanovení výše podpory při ošetřování člena rodiny bude denní vyměřovací základ v prvních 14 dnech nároku na tuto dávku nově (od 1. ledna 2004) redukován stejným způsobem jako u nemocenského. (Částka DVZ do I. redukční hranice 480 Kč se tedy započte v prvních 14 kalendářních dnech z 90 %; od 15. kalendářního dne ve stoprocentní výši; částka převyšující I. redukční hranici 480 Kč do II. redukční hranice 690 Kč se započte vždy ze 60 %; k částce převyšující II. redukční hranici 690 Kč se nepřihlíží.) U peněžité pomoci v mateřství a vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství se DVZ pro prvních 14 dní nároku na dávku do částky 480 Kč redukovat nebude. (Pro stanovení výše těchto dávek bude používán DVZ užívaný pro stanovení nemocenského od 15. kalendářního dne pracovní neschopnosti. Částka do I. redukční hranice 480 Kč se tedy započte ze ve stoprocentní výši; z částky od I. redukční hranice 480 Kč do II. redukční hranice 690 Kč se započte 60 % a k částce nad II. redukční hranicí 690 Kč se nepřihlíží.)

Dosavadní procentní sazby (z denního vyměřovacího základu) rovněž zůstanou u všech nemocenských dávek zachovány v dosavadní výši.

1) Podpora při ošetřování člena rodiny náleží zaměstnanci (ať muži či ženě), nikoliv však osobě samostatně výdělečně činné, který nemůže pracovat, poněvadž musí ošetřovat nemocného člena rodiny, tj. buď nemocné dítě mladší než 10 let nebo jiného nemocného člena rodiny, jestliže jeho zdravotní stav vyžaduje nezbytné ošetřování jinou osobou, popřípadě pečovat o zdravé dítě do 10 let ze stanovených důvodů, a to proto, že:

- *dětské výchovné zařízení, v jehož péči dítě jinak je, nebo škola, do které chodí, byly uzavřeny z nařízení příslušných orgánů, nebo*
- *dítě nemůže být pro nařízenou karanténu v péči dětského výchovného zařízení nebo docházet do školy, nebo*
- *osoba, která jinak o dítě pečuje, onemocněla, nebo jí byla nařízena karanténa (karanténní opatření), a tak nemůže o dítě pečovat.*

Podmínkou pro poskytování podpory při ošetřování člena rodiny je, že dítě nebo nemocný člen rodiny žije se zaměstnancem v domácnosti; splnění podmínky (společné) domácnosti se nevyžaduje, jde-li o ošetřování (péči) dítěte mladšího 10 let rodičem.

Podpora při ošetřování člena rodiny se poskytuje zaměstnanci nejvýše po dobu prvních 9 kalendářních dnů, pokud v nich potřeba ošetřování nebo péče trvá. Zaměstnanci, který má v trvalé péči aspoň jedno dítě ve věku do skončení povinné školní docházky a je jinak osamělý, se podpora poskytuje déle, nejvýše však po dobu prvních 16 kalendářních dnů, pokud v nich potřeba ošetřování (péče) trvá. V témž případě ošetřování (péče) náleží podpora jen jednou a jen jednomu oprávněnému.

Výše podpory za kalendářní den činí 69 % denního vyměřovacího základu. Protože se v prvních 14 dnech nároku na dávku bude redukovat denní vyměřovací základ stejně jako u nemocenského, u osamělých zaměstnanců, kterým náleží tato dávka až po dobu 16 kalendářních dnů, se bude DVZ přepočítávat (navyšovat) pro stanovení její výše od 15. kalendářního dne. V prvních 14 dnech bude maximální dávka činit 386 Kč (doposud to bylo 419 Kč) a od 15. dne pak 419 Kč. Maximální základní podpora (za 9 dnů) tak poklesne z dosavadních 3.771 Kč na 3.474 Kč a maximální zvýhodněná podpora (za 16 dnů) z dosavadních 6.704 Kč na 6.242 Kč. *Pokud však nárok na podporu při ošetřování člena rodiny vznikne před 1. lednem 2004, dávky se stanoví a poskytují ve výši platné pro r. 2003, i když nárok na ně trvá i po 31. prosinci 2003.*

2) Doba, po kterou se poskytuje peněžitá pomoc v mateřství, odpovídá 28 týdnům mateřské dovolené (pokud žena porodila zároveň dvě nebo více dětí, prodlužuje se podpůrní doba na 37 týdnů; stejně se prodlužuje tato doba pro ženu, jež porodila jedno dítě, pokud je neprovdaná, ovdovělá, rozvedená, osamělá a nežije-li s druhem).

Nemocenská dávka náleží také ženě, která do své trvalé péče nahrazující mateřskou péči převzala dítě, jež jí bylo svěřeno rozhodnutím příslušného orgánu nebo dítě, jehož matka zemřela. Dávka se poskytuje rovněž svobodnému, ovdovělému, rozvedenému nebo z jiných vážných důvodů osamělému zaměstnanci, který nežije s družkou, jestliže pečuje o dítě na základě rozhodnutí příslušného orgánu nebo o dítě, jehož matka zemřela; jakož i muži, který pečuje o dítě, jestliže se jeho manželce neposkytuje peněžitá pomoc v mateřství a sama nemůže nebo nesmí podle lékařského posudku o dítě pečovat pro závažné dlouhodobé onemocnění.

Výše peněžitě pomoci v mateřství za kalendářní den činí 69 % denního vyměřovacího základu stanoveného stejným způsobem jako u nemocenského od 15. kalendářního dne pracovní neschopnosti. DVZ se zjišťuje ke dni nástupu na mateřskou dovolenou; u zaměstnankyně převedené na jinou práci z důvodu těhotenství nebo mateřství se zjišťuje ke dni jejího převedení na jinou práci, pokud je to pro ni výhodnější. Maximální peněžitá pomoc v mateřství za jeden kalendářní den činí nadále 419 Kč a maximální měsíční pomoc (za 31 kalendářních dnů) 12.989 Kč.

3) Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství náleží zaměstnankyni, která konala práci, jež je těhotným ženám zakázána nebo jež podle lékařského posudku ohrožuje její těhotenství, a je dočasně převedena na jinou práci, při níž dosahuje bez svého zavinění nižšího příjmu než na pozici dosavadní. Totéž platí pro matku do konce devátého měsíce po porodu. Touto sociální dávkou se vyrovnává rozdíl mezi mzdou, kterou měla zaměstnankyně před převedením na jinou práci, a mzdou, kterou má po tomto převedení. Nevyrovnává se ovšem pokles příjmu, k němuž došlo v důsledku toho, že žena začala pracovat na kratší pracovní úvazek. Příspěvek se stanoví jako rozdíl denního vyměřovacího základu zaměstnankyně zjištěného ke dni jejího převedení na jinou práci v souvislosti s těhotenstvím a mateřstvím a průměru jejich započitatelných příjmů připadajících na jeden kalendářní den v jednotlivých kalendářních měsících po tomto převedení. (DVZ se stanoví stejným způsobem jako se stanoví pro nemocenské od 15. kalendářního dne pracovní neschopnosti.) Dávka se vyplácí nejdéle do nástupu ženy na mateřskou dovolenou a po ukončení mateřské dovolené nejdéle do konce devátého měsíce po porodu.

Richard W. FETTER

(právník)

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)